

Els lleugers moviments del PSC

Diu de Miquel Iceta els que en saben una mica que és un dels oradors més hàbils que ha donat la política catalana en les darreres dècades. Més hàbil i més sincer, segons com i quan li convé, també. L'actual primer secretari del PSC ha confessat sempre, amb humilitat, sense grandeses ni transcendències que va arribar al càrrec "perquè ningú més el volia". Qui parla de nova política ací en té un exemple. Normalment i lamentablement, els dirigents dels partits –i encara més els líders– no acostumen a mostrar descarats les pròpies costures. Miquel Iceta, en aquest sentit, fa fortalesa de la fragilitat. Amb la mateixa sinceritat, ara revela que al PSC no hi ha tensions a la punta de la piràmide: "Ningú competeix per fer-me'n fora, senzillament perquè ningú vol arriscar-se a aconseguir el premi. El partit passa per mals moments. Ens hem trencat, ens hem dividit, hem perdut molta gent i hem tret uns resultats electorals més que magres. Ningú està desficiós per substituir-me. Ara, ningú em discuteix tampoc que hem frenat la caiguda i que, contra les enquestes i els pitjors auguris, el PSC aguanta tant com pot".

Potser aquesta és una de les claus que expliquen la pau actual en les altures socialistes catalanes. Encara que Iceta amaga també una dada valuosa. Tots els dirigents de pes, els antics i els nous, els vells i els joves, han acabat abandonant el partit. El procés que els ha portat a ser on són ha liquidat la discrepància, però també l'excel·lència. Ernest Maragall, Joaquim Nadal, Antoni Castells o Montserrat Tura s'han enfrontat amb la cúpula del partit –els "barons" habituals, els amos del Baix Llobregat– i han perdut. Com abans havia perdut Pasqual Maragall. Però també n'han quedat excloses, apartades al marge aspre

VICENT SANCHIS

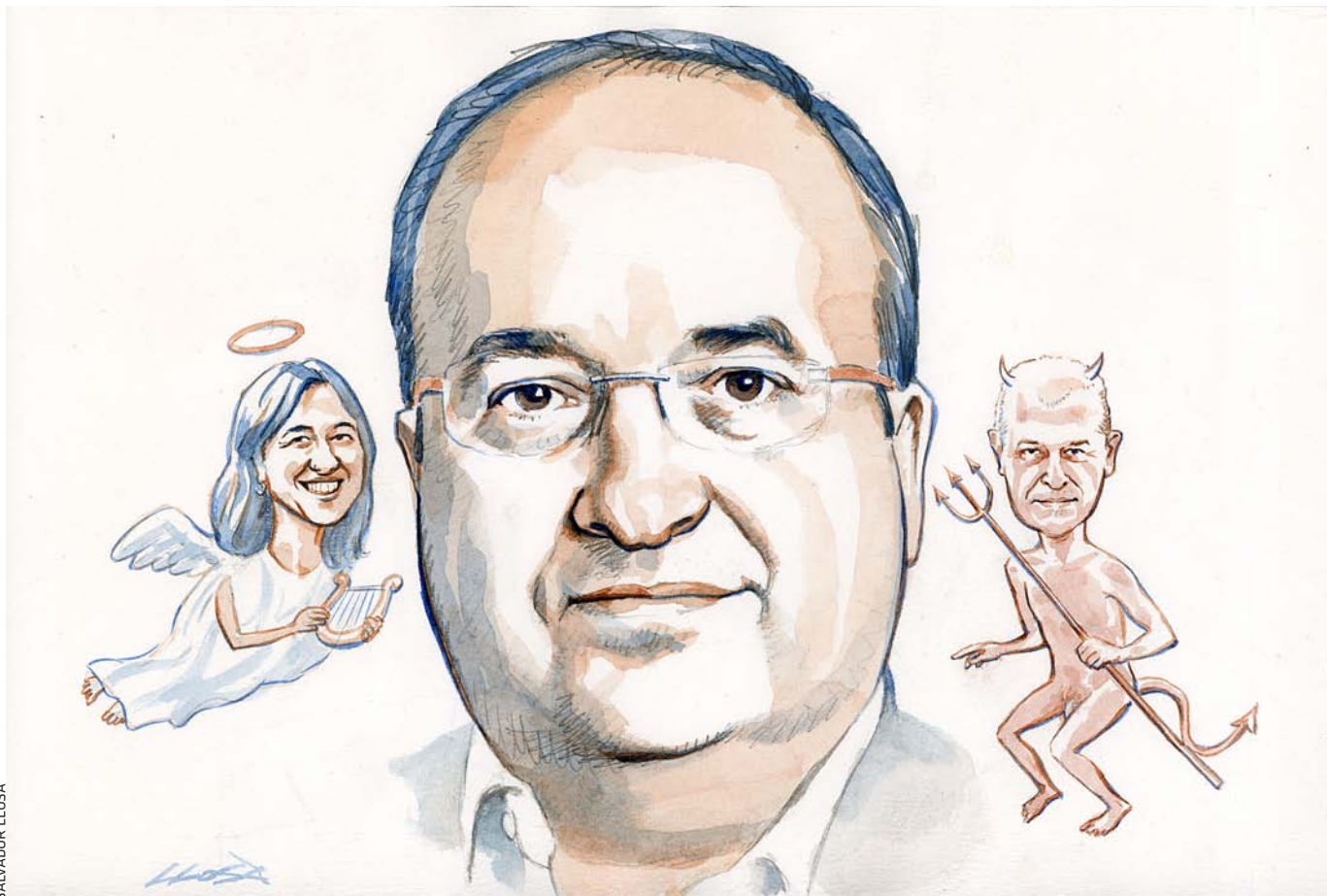
de la història, les "promeses" Laia Bonet o Rocío Martínez-Sampere, que en un moment determinat i tampoc en fa tant, semblaven que es podien menjar la vella guàrdia i el món sencer. Els dirigents que havien de dirigir el partit en el futur, la flor i nata del graner i del viver del PSC, van jugar contra el poder i van perdre la travessa. Segons comenta ara el mateix Miquel Iceta, no tan obertament, "perquè no es pot fer un escac i mat, fallar i pensar-se que la derrota no tindrà conseqüències".

Però el resultat d'aquesta depuració –en part provocada pel denominat "procés sobiranista" i en part per la pugna pel poder– no ha estat només l'empobriment de les elits, sinó també la decantació del partit. Perquè el PSC no s'ha tret de damunt només el poll del sobiranisme, sinó també una part de la genètica que el definia. Encara no fa temps, en temps de Pere Navarro *el Breu*, els socialistes catalans amb acta de diputat al Congrés van trencar la disciplina del PSOE per votar a favor d'una proposta que plantejava un referèndum a Catalunya. Van votar i, òbviament, van perdre. Només fa uns mesos el mateix Iceta defensava "el dret a decidir sempre dins la legalitat i derivat d'un acord amb l'Estat". Ara ni això. Els socialistes catalans han descartat un dels compromisos que definia el partit des de la seua constitució. Des de la unitat soci-

alista travada durant els anys setanta. En favor del PSOE. Pau per territoris. La pau dels cementeris?

I malgrat tot, el cuc encara fa solc dins la poma. Exactament aquesta setmana dues declaracions han tornat a constatar la vella divisió. Això sí, ara molt més matisada. L'alcalde de Santa Coloma –i per tant, "baronessa"– i vicesecretària primera del partit, Núria Parlón, ha defensat una reforma constitucional que a la llarga derive en l'exercici d'aquest dret a decidir. Parlón, en una intervenció dins un acte organitzat per Òmnium Cultural que ha aixecat petites butllofes a les files socialistes, ha reconegut que un referèndum a Catalunya és altament improbable perquè el PSOE ni l'entén ni l'accepta, però ha reivindicat, amb els llavis tan junts com es vulga, la singularitat necessària del PSC en aquest i en tots els altres àmbits. Poques hores després l'exsecretari d'Organització del partit i actual diputat a Madrid José Zaragoza l'esmenava amb contundència i una certa crueltat. Ni referèndum ni històries.

Les dues posicions quedaven clares i antagoniques. Per primera vegada, Zaragoza s'enfrontava públicament i obertament contra un "baró", contra un alcalde del cinturó, i no contra els sediciosos sobiranistes habituals. El pes dins el partit de Núria Parlón és evident. Com a alcaldessa i com a número dos del partit, compta amb el ple suport dels grans alcaldes que encara aguanten a l'entorn de Barcelona. De l'"aparell". Els grans noms del territori, el d'Àngel Ros, a Lleida, o el de Josep Fèlix Ballesteros, a Tarragona, són una altra cosa. Ros i Ballesteros fan d'actors secundaris. Tan importants com es vulga en un territori devastat per al socialisme, però magres allà on els vots es compten per desenes de milers. El pes de José Zaragoza és molt més tènue, però, segons diuen, encara resulta efectiu. Zaragoza, com a secretari d'Organit-

SALVADOR LLOJA

EL PSC NO S'HA TRET NOMÉS DE DAMUNT EL POLL DEL SOBIRANISME, SINÓ TAMBÉ UNA PART DE LA GENÈTICA QUE EL DEFINIA

zació, juntament amb José Montilla i el mateix Miquel Iceta, formava part de la santíssima trinitat que va dirigir el partit durant anys. Ara desplega el seu art per apuntalar Carme Chacón a Madrid, però diuen que encara punxa i talla a Catalunya, on continua exercint una forta influència sobre alguns dels grans "barons". Sobre l'"aparell".

L'enfrontament entre Núria Parlón i José Zaragoza, però, només marca estratègia i ideologia. No cursa successòria. Només Parlón podria aspirar a substituir en algun moment Miquel Iceta. Ho farà. I sap que el PSC pot aspirar a recuperar vots si és capaç de mantenir un cert perfil propi, si no s'enfronta obertament al sobiranisme. Zaragoza, que va haver de dimitir com a secretari general adjunt segon del Grup Parlamentari Socia-

lista al Congrés després que el PSC trenca la disciplina de vot en la proposta del referèndum, no vol cap problema entre els socialistes catalans i els espanyols. Ha quedat molt tocat arran del cas Camarga, és cert, però aspira a ser la pedra angular en les relacions entre el PSC i PSOE. Això vol dir que accepta i comparteix l'actual estratègia de Pedro Sánchez, que s'ha acostat a Ciutadans com a única tàctica possible per aconseguir el suport forçat de Podem. La identificació tan descarnada amb Ciutadans deixa en evidència el PSC. A Madrid Albert Rivera és la baula que necessita la cadena de poder del PSOE, a Barcelona és una molèstia irritant, una albarda indesitjable i injustificable que pot debilitar encara més el PSC. Parlón n'és conscient, i vol apartar-se'n tant com siga possible. Zaragoza,

també, i accepta el sacrifici –una vegada més– del PSC perquè el PSOE pugui governar a Espanya. Les declaracions de Parlón alteren Zaragoza. Les de Zaragoza deixen en evidència Parlón.

Miquel Iceta s'ho mira, tot això, amb la murrieria habitual. Iceta és un guilopo. La divisió dels altres l'enforteix a ell. Sap, a més, que Núria Parlón intentarà en algun moment l'assalt al poder, però confia que l'atac s'allargue en el temps. De totes maneres, i com sempre ha estat al llarg de la història, els interessos del PSOE i els del PSC no són coincidents. Fins i tot poden arribar a ser excloents. Núria Parlón té un llarg camí al davant. És més hàbil que Laila Bonet o que Rocío Martínez-Sampere. Però serà més llarga que el llarg Iceta?

Periodista i director d'EL TEMPS